

چه کسانی را به دوستی نگیریم/ خطرات افراد چاپلوس و متملق

دوستی با بخیل نه خود را به سعادت دنیا و آخرت می‌رساند و نه دیگران را و باید از فرد بخیل در زندگی دوری جست چون خیری در دوستی با وی وجود ندارد.

خبرگزاری مهر-دوستی با بخیل نه خود را به سعادت دنیا و آخرت می‌رساند و نه دیگران را و باید از فرد بخیل در زندگی دوری جست چون خیری در دوستی با وی وجود ندارد.

آنچه از بین برنده محبت و دوستی است دوستی با چاپلوسان و بخیلان است؛ باید از دوستی با چاپلوسان پرهیز کرد زیرا این چنین افرادی به ظاهر از دوستشان تعریف و تمجید و تحسین می‌کنند، آنان زبان فریبنده و گفتارهای به ظاهر شیرینی دارند که نباید مورد فریب زبان و سخنان به ظاهر شیرین آنان قرار بگیریم.

تملق و چاپلوسی خصلت بدی است که پیوسته پیکره دوستی را می‌پوساند تا آنگاه که آن را از بن براندازد و پایه‌های آن را منهدم سازد، چه دوستی که اگر برپایه اخلاص صحیح قلبی و مودت روحی صادقانه و بی شائبه تکیه نداشته باشد چیزی جز یک نوع دوستی ظاهری نیست که نه امیدی به سود آن است و نه فایده‌ای از آن به دست می‌آید؛ از این رو پیامبر اکرم(ص) و ائمه اهل بیت ما را به اخلاص در دوستی امر کرده و از تملق و چاپلوسی پرهیز داده و از عواقب وخیم آن بر حذر داشته‌اند. در این باره امام باقر(ع) فرموده است: چاپلوسی از اخلاق مؤمن نیست.

چاپلوسی در دوستی موجب بی اعتمادی و بدگمانی می‌شود در دوستی باید حسن نیت وجود داشته باشد و از تملق باید دوری جست. بنده‌ای که دارای دو چهره و دو زبان است نمی‌توان از شر او ایمن بود. این چنین دوستی در گرفتاریها انسان را یاری نکرده و اگر دوست وی به موفقیت برسد مورد حسادت قرا می‌گیرد دوستی با افراد چاپلوس بسیار زیان‌آور و خطرناک است و انسان را به سوی هلاکت و نابودی سوق می‌دهد.

امیر مؤمنان علی(ع) می‌فرماید: با چاپلوس رفاقت مکن که او کارش را برای تو زینت می‌دهد و دوست دارد تو هم مانند او باشی.

خاک بر روی چاپلوس بپاشید

شاعری نزد عثمان آمد و در حضور اطرافیان به مدح و ستایش او پرداخت اطرافیان احسن احسن گفتند، ابوذر خشمگین شد برخاست مشتکی خاک برداشت و به صورت آن شاعر چاپلوس پاشید. به ابوذر اعتراض شد ابوذر گفت: از رسول خدا(ص) شنیدم که فرمود به صورت مداحان چاپلوس و متملق خاک بپاشید. (منبع محمد مهدی اشتهاردی، پنجاهایی از تاریخ ص 288).

دوستی با بخیل

امام علی (ع) می‌فرماید: از دوستی با بخیل پرهیز زیرا در موقعی که سخت به او محتاجی رهایت می‌کند(بحار الانوار ج 71 ص196).

از نظر اسلام بخل صفتی نکوهیده است و یکی از عوامل در آمدن به آتش دوزخ شمرده می‌شوند. بخل عبارت است از بذل و بخشش نکردن در جایی که باید بذل کرد، بخل ضد سخاوت است. بخیل هم کسی است که از احسان و نیکی و بخشش ناراحت می‌شود و به فقرا و مستمندان بخشش و انفاق و احسان نکند. بخیلان کسانی هستند که از پرداخت واجبات الهی خودداری و اموالشان را در جاهای دیگر مصرف و خرج می‌کنند.

پیامبر خدا می‌فرماید: آدم سخاوتمند به خدا، مردم و بهشت نزدیک است و انسان بخیل از خدا و مردم به دور است و به آتش نزدیک.(جامع السعادات ص187).

مؤمن در راه خدا بخشنده و دست و دل باز است و دین خداوند به چنین کسانی نیازمند است. اما بخیل درباره دین و مسلمانان خست و تنگدستی نشان می‌دهد چرا؟ چون آن که به خدا ایمان دارد پیوسته در راه او می‌بخشد. امام علی(ع) شنید که مردی می‌گوید: بخیل از ستمگر معذورتر است پس آن حضرت رو به مرد کرد و گفت:«#؛ نادرست گفتی، چون ستمگر گاه توبه می‌کند و

آمزش می‌طلبید و به رد مظالم می‌پردازد اما بخیل چون بخل ورزد از پرداخت زکات و صدقه و صلہ رحم و انفاق در راه خدا و میهمان نوازی و تمامی نیکی‌ها سرباز می‌زند بخیل هرگز وارد بهشت نمی‌شود».

خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: سوگند به شب آنگاه که جهان را در خود فرو پوشاند و سوگند به روز آنگاه که آشکار شود و سوگند به آن که نرو ماده را بیافرید. که حاصل کوششهای شما متفاوت است. اما کسی که بخشایش و پرهیزکاری کرد و آن بهترین را تصدیق کرد. پس برای بهشت آماده‌اش می‌کنیم اما آن کس که بخل و بی‌نیازی ورزید و آن بهترین را تکذیب کرد او رابرای دوزخ آماده می‌سازیم و چون هلاکش در رسد دارایی‌اش به حالش سود نبخشد و آنچه بر ماست راهنمایی است و آن ماست آن جهان و این جهان. پس شما را از آتشی که زبانه می‌کشد می‌ترسانم جز اهل شقاوت بدان در نیفتد. آن که تکذیب کرد و رویگردان شد و پرهیزکارترین مردم را از آن دور دارند آن که مال خویش می‌بخشد و پاکی می‌جوید و هیچ کس را بر او حقی نباشد که اینک پاداش خواهد. مگر جستن خشنودی پروردگار والای خویش و زودا که خشنود شود. (سوره لیل آیات 1-21).

با توجه به آیات و روایات نتیجه می‌گیریم دوستی با بخیل نه خود را به سعادت دنیا و آخرت می‌رساند و نه دیگران را و باید از فرد بخیل در زندگی دوری جست چون خیری در دوستی با وی وجود ندارد.